

De CRA + Vouchers methodiek als stimulans voor therapietrouw bij cocaïnegebruikers

Studiedag 35 jaar De Kiem
Uitdagingen voor de toekomst
29.03.2012

federale overheidsdienst
VOLKSGEZONDHEID, VEILIGHEID VAN DE VOEDSELKETEN EN LEEFMILIEU

**de
kiem**

1. Situering van de methodiek

Nood aan een cocaïnespecifiek programma

- Toenemende tendens cocaïnegebruik
- Hulpverlening niet toegespitst op deze doelgroep
- Behandelingsverloop :
 - Hoge drop-out
 - Terugval
 - Getypeerd als draaideurcliënten
- Hoe het succes binnen behandeling verhogen ?

Bronnen: EMCDDA,2009 – 2007; VVBV; Donckers,2007; Vanderplasschen et al,2003

Community Reinforcement (CRA) en Contingency Management (CM)

- Bekrachten en belonen van vooraf afgesproken gedrag via een combinatie van:
 - CRA (LT)
 - **Opbouwen van een drugvrije levensstijl**
 - **Natuurlijke bekrachtigers via belonende activiteiten**
 - CM (KT)
 - **Motivatie bevorderend werken via materiële beloningen (vouchers)**
- Therapietrouw bevorderend en negatieve gevolgen van verminderd gebruik of abstinentie compenseren

Behandelingsprogramma

- Behandelingsduur: 24 weken (6 maanden)
 - **Eerste helft (12 weken):**
 - 2 sessies per week
 - 3 speekseltesten per week (ma – wo – vr)
 - **Tweede helft (12 weken):**
 - 1 sessie per week
 - 2 speekseltesten per week (ma – vr)

- Vouchersysteem = beloningen op basis van negatieve speekselcontroles

Week	maximaal te verwerven vouchers per week	cumulatief
1	1,25 + 1,9 + 2,25 + 5,00 (bonus)	10,40
2	3,2 + 3,85 + 4,5 + 5,00	16,55
3	5,15 + 5,8 + 6,45 + 5,00	22,40
4	7,1 + 7,75 + 8,4 + 5,00	28,25
5	9,05 + 9,7 + 10,35 + 5,00	34,10
6 t/m 12	10,35 + 10,35 + 10,35 + 5,00	252,35
13 t/m 24	8 blokken van 3 metingen + bonus	288,40
Totaal in euro's		652,45

2. Enkele cijfergegevens

Fase van onderzoek (juni 2009 – aug 2010)

	CRA + Vouchers (N=18)	Standaard (N=16)
Completers	56%	44%
Non-completers	44%	56%

Fase van implementatie (sept 2010 – feb 2011)

Completers (N=16)	Non-completers (N=12)
57%	43%

Non-completers (N=12)	43%
Afgehaakt	18%
In overleg afgerond	11%
Doorverwezen	7%
Uitgesloten	3,5%
Nog in behandeling	3,5%

Therapietrouw tijdens implementatie

Deelnemers (N=28)	Completers	Non-completers
87,5%	97%	74%

3. Meerwaarde van de methodiek in functie van therapietrouw en retentie

A. Speekselcontroles en vouchers

- Speekselcontroles als rem voor gebruik
 - Afschrikeffect en patroon
 - Objectiviteit en therapietrouw
- Belonen voor abstinentie
 - Speekselcontroles > positieve bekrachtiging
 - Vouchers als materiële bekrachtiging
 - Investing in behandeldoelen (andere levensdomeinen)

B. Meerwaarde van een intensief programma

- Structuur en regelmaat
- Betrokkenheid bij levensloop → vertrouwen en therapietrouw
- Voorwaarden :
 - Flexibiliteit
 - Voorbereiding naar keerpunten in intensiteit
 - Nood aan nazorg

C. Zorg op maat binnen protocollair werken met CRA + Vouchers

- **Meerwaarde :**
 - Concrete afspraken en doelen
 - Kort op bal → minder uitstel
 - Verschillende thema's → totaalpakket
 - Structuur en houvast → veilig gevoel
 - Bewustwording via instrumenten
 - Hier en nu → levensstijlverandering
- **Nood aan :**
 - Respect tempo cliënt
 - Inspraak en overleg

D. Aanklampend en outreachend werken handelen

- Drempelverlagend (activiteiten)
- Betrokkenheid (aankoop vouchers)
- Flexibele houding in functie van afspraken
- Contact met en betrokkenheid naar familie

4. Besluit

Verhoogde therapietrouw met CRA en Vouchers door:

- Hoge intensiteit afgebakend in tijd
- Nauwe opvolging en betrokkenheid > versterkt therapeutische relatie
- Regelmatige speekselcontroles en transparantie > objectiviteit
- Beloningen als motiverende factor
- Waarderende en motiverende gesprekstijl
- Aanklampende en outreachende houding

De CRA + Vouchers methodiek als stimulans voor therapietrouw bij cocaïnegebruikers

Studiedag 35 jaar De Kiem
Uitdagingen voor de toekomst
29.03.2012

federale overheidsdienst
VOLKSGEZONDHEID, VEILIGHEID VAN DE VOEDSELKETEN EN LEEFMILIEU

